

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XVI. Congressus vltimus Generalis. Toletanus excipitur. Seßio quarta: eius exitus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

De Typographis decretum proximæ Synodi Lateranensis confirmatum est, & pœna ibi statuta, si quando absque Ordinarij facultate libros imprimerent. Non tamen defuerunt Patres, qui curam hanc Ordinariis haud vniuersè demandandam putabant; quorum multis doctrina deesset ad iudicandum, multis animus ad resistendum. Ex altera parte nimis graue visum est, Scriptores adigere ad suos libros Romam mittendos, quò à viris à Pontifice designatis prælegerentur. Vnde ab eo vsque tempore de hoc munere Fidei Quæstitoribus communicando agitatum est. Nullius herbæ feracior est terrestris Orbis, quàm corruptelæ; nulliusque herbæ copiosior messis sit, quàm corruptelæ, ab eo cuius est eam colligere; ob voluptatem, quâ sibi quisque blanditur, dum aliena obseruat menda, agitque suæ communitatis censorem. Quapropter immensus corruptelarum catalogus à designatis Patribus proferebatur; ac pro se quisque cupiebat, vt ab se obseruata prima Sessio emendaret. Sed cum totum perfici nequeat, sæpè contingit fieri nihil. Tanta rerum congeries tam angusto tempore digeri haudquaquam poterat; ac proinde integra in aliud tempus seposita est: iam enim indictus Sessioni dies fores pulsabat; nec par erat eam prorogare, auctâ præsertim Synodo & Oratore Cæsareo, & accessu multorum Antistitum ex Hispania, Græcia, & Italia. Solum itaque additum est, quânam vitanda esset praua consuetudo sacræ Scripturæ minis reuerenter interpretandæ. Singuli abusus auferri quidem possunt; omnes, plurimique non possunt: & dum mortales rigido vnius interdico coarctantur, corrupto mortalium ingenio permittendum, vt in alterius exercitatione laxetur. Hominum turba, quæ modò hunc, modò illum diuifim considerat, adeoque singulos ceu medellæ capaces animaduertit, labitur in sophisma, ex ambiguitate sententiæ colligentis ac distribuentis: adeoque vniuersos abusus gubernantium socordix assignat.

1546.

* In Congregatione, 3. Aprilis.

* In Congregatione, 5. Aprilis.

* In Congregatione, 5. Aprilis.

C A P V T X V I

Congressus vltimus Generalis. Toletanus excipitur. Sessio quarta: eius exitus.

Pridie Sessionis indictæ iterum conuocatus est generalis Conuentus, quò postrema imponeretur manus Decretis die postero sancendis. Præterea iussus est Synodi Promotor absentium contumaciam accusare; cum indignum videretur, quosdam aded propinquos, vt pænè à Tridentinis fenestris prospectarentur, segni-

Pars I.

F f f f

ter

1546.

ter oscitanterque se gerere ad Pontificis indicentis imperium. Obstitit vehementer Tridentinus, affirmans, Germanos saltem excipiendos, quos merito excusabant Comitia Ratisponensia, quibus tunc aderant, Religionis causam & ipsius Concilij sustentantes. Aduersus hæc responsum est, Tunc sanè non agi de ferenda in quæquam sententia, imò nec de vilo nominando: tantummodo Promotorem suo functurum munere generaliter in absentes, necque Concilium postea, nisi per summam æquitatem, maturamque deliberationem ad damnationis sententiam progressurum. Asturienis excepit, non posse absentes legitimè accusari tamquam contumaces, nisi denuò accerserentur: etenim, cum Synodus constituto à Diplomate die aperta non fuerit, eos indictæ celebrationis lege non obstringi. Sed ab Auditore Pighino, & Aduocato Grassio responsum: Indictæ Synodi Diplomate nõ obstringi solùm ad illius initia celebranda, sed ad eiusdem actiones prosequendas: adeoque qui Synodæ apertioni non adfuit, eundem adhuc nouâ obligatione teneri ad illam postmodum adeundam; & quò ampliùs cunctabantur, et grauiorem noxam contrahere: nihil igitur præteritam inceptiois moram obstatre imposito per primum Diploma mandato interueniendi Synodo, donec aperta persisteret.

In hoc cœtu decretus est tenor responsionis reddendæ Toletano: Cæsaris Oratori, qui iam aderat. Is aliquot antè diebus Patris regressus, Præsides iterùm inuiserat, eisque grates egerat pro designato ab ipsis sibi loco in Sessionibus; qui erat peculiare subbellium supra cunctos Patres, quasi ex aduerso Legatorum, cui adiectum erat scabellum, duorum hominum capax, in quo videlicet ipse cum futuro collega genua flectere, & inniti posset, de quo prius cum Tridentino conuentum fuerat. Nec destitit, dum eos miseret, oblatam sui Principis, ac suo nomine amplissimam operam iterùm polliceri. Deinde adiecit, Se permolestè audiisse, Præsides aliquos ex Cæsaris ditione non exactà interdum vsos modestiã in congressibus: subdiditque: Si Legatis probaretur, velle se ceteris interessè, quò illos in officio præsens contineret, cunctisq; patefieret, esse Cæsaris voluntatem, vt qui suæ ditionis aut clientelæ essent, exemplo reuerentiæ erga Pontificem Sedemque Apostolicam ceteris præluerent. Legati gratias humaniter agentes responderunt. Reuerà Patres, Cæsari subiectos, potuisse nonnumquam se consideratiùs gerere; tamen non nisi laude dignos generatim existimandos esse, propter obedientiam quã Legatis Pontificiis obsequebantur: nihilominus si collibitum ipsi foret generalibus cœtibus adesse, sibi gratum futurum.

* Literæ Legatorum ad Farnesium, 4. Aprilis 1546.

* Monumenta Masfarellic.

3 Placuit itaque Toletano, die 5. Aprilis publicè primùm interuenire confessui. Præstolabatur in conclauibus Legatorum, donec aduocaretur à cœtu. Postquam illi retulerunt ad Patres Oratoris postulatam, à tribus Episcopis eò deductus est. Ibi recitatis Cæsareo mandato, & iis quæ ipse proposuerat, perhonorificè responsum est; sed additum, Ne displiceret, si quemadmodum ipse meditate & scripto suam Orationem exhibuerat, ita Patres idem agerent respondendo. Fuit in peculiaribus cœtibus die sexta decreta responsio. * Vnde in Conuentum diei septimæ iterùm deductus Orator; fuitque coram eo ac Patribus perlecta responsio, & comprobata, quæ in Sessione crastina solenniter redderetur. Statutum quoque ibi fuit, vt futura postmodum Sessio 17. Iunij celebraretur, hoc est, quinta feria post solennia Pentecostes.

1546.

4 Postridie petiit à Legatis Orator, vt Decretum de accusanda absentium contumacia ommitteretur, ne fortè Cæsar id sibi offensionem verteret. Hanc petitionem ipsi arbitrati sunt à Tridentini consiliis profectam, dubitantis, ne quid ob eam accusationem sui Germani turbarentur. Verumtamen cupientes Præsides omnem abalienandi Oratoris causam, etsi iustam, leuem etiam amouere; re prius quàm Templum adirent, cum ipso Tridentino & Pæcco, ac deinde cum pluribus Episcoporum ipsos comitantium communitatè, ex plurimorum sententia, & Gallorum præcipuè, Massarello imperarunt, vt in legendis Decretis illud præteriret. Vbi in sacram Ædem conuenere, solenne Sacrificium habuit Archiepiscopus * Turritanus; Generalis Seruorum Præsides Latine perorauit. Tum confecta Decreta paucis reclamantibus comprobata: nam cuncti absolute consenserunt, pauculis exceptis, quos hîc subiicimus. Episcopus Caputaquensis dixit, Placere sibi Decretorum sententiam; oblique significans, titulum non placere: Fesulanus consuetam de Inscriptione schedulam protulit: Pacensis, & Petrus Augustinus Oscanus, qui nuper accesserat, responderunt, Ea sibi probari, modò liberum esset Concilio epigraphen addere, *representantis vniuersalem Ecclesiam*, vbi ipsi videretur. Clodiensis non vsus est voce consuetâ *Placet, sed, obediã*, indicans quæ paucis antè diebus dixerat in congressu, cum improbabat æqualem pietatem sacris Literis ac Traditionibus exhibendam: aduersus quam æquabilitatem aliquid etiam significauit Victor Superantius, Bergomensis Episcopi adiutor.

* Monumenta Massarelli.

* Suavis dicitur Italicè, di Torre; deberet dicere, di Sassari; cui Latinum nomen datum à veteri vrbe Turris, iam ditata.

5 Plus murmuris excitauit * silentium Decreti, de absentium contumacia accusanda, multis improuifum. Etenim inter Patres querulus susurrus increbuit, quasi Legati arbitrato suo semel in con-

* In Actis.

1546. gregationibus statuta mutarent: quare à Promotore de re admitti. Nec sanè ipsis displicebat, per eam opportunitatem quasi compelli ad promulgandum Decretum, bonâ Cæsarianorum pacè, & rem illis renuntiari iusserunt: sed Orator cum Paceco ac Madruccio institère, ne legeretur Decretum. Proinde Patribus publicè exposuerunt Præsides, viros summæ sapientiæ & auctoritatis, & precipuè Toletanum Cæsaris nomine, consilio ac precibus sibi suis post congressum, vt Decretum illud omitterent, se verò ex Perceptorum Madruccij ac Paceci, multorumque Patrum sententia consensisse. His auditis, tumultus simul cum suspitione deservit, & à Patribus laudata est Decreti prætermisio, exceptis paucis, sapientibus vt saltem Italicorum contumacia accusaretur: sed à plerisque animaduersum, in communi causâ Nationis discrimen habendum non esse. Postremò recitata sunt mandata Cæsareæ legationis, Oratoris postulatio, & Concilij responsio. Ea verò aperta commotio ex umbra tam tenui, quæ velut argumentum hanc perfectæ concordie tunc quidem displicuit, pergrata postmodum euasit, vt perfectæ libertatis comprobatio: quemadmodum patet antè contigerat in nigro calculo, apertè collato aduersus electionem magni cuiusdam ciuis in suæ Reipublicæ Principem.

CAPVT XVII

Suavis labes in his recensendis. Responsio ad eius obiecta aduersus editionis Vulgatæ Decretum. Quid inter Legatos, ac Romæ ad hanc rem delectos agitatum.

EX tot casibus negotiisque memoriâ dignis, quæ per legitima testimonia recensuimus, vix sextam partem apud Suauem reperies, eamque mendis plurimis deprauatam. Exemplum proferam. Iussio Pontificis, quâ Legatos vetabat disputationem de Pontificia potestate permittere, & eorum ad hoc responsio à nobis iam adducta, à Suauis profecta dicuntur ex eo, quòd Pontifex memorata Sessionis Decreta perlegerit; tamen reuocata multis ante diebus & iussio Tridentum peruenerit, & responsio Tridento remissa fuerit. Pro sua deinde libidine variorum sententiarum recenset, nullo profus adducto ad id testimonio: ac nihil affirmare licet, magna ex parte ne umbram quidem illarum sententiarum à me deprehensam in tanta Commentariorum copia, quæ legi. Sed fabulatorum narrationes hoc planè decet, parum historiarum.